

Sygn. akt III AUa 733/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący – Sędzia: SA Magdalena Tymińska

Sędziowie: SA Ewa Stryczyńska (spr.)

SA Danuta Malec

Protokolant: protokolant sądowy Joanna Kołatek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 lutego 2019 r. w W.

sprawy L. P.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno- Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W.

o wysokość emerytury policyjnej

na skutek apelacji L. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 14 lutego 2017 r. sygn. akt XIII U 2062/16

oddala apelację.

Danuta Malec Magdalena Tymińska Ewa Stryczyńska

Sygn. akt III AUa 733/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 4 lipca 2016r. Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W. ustalił L. P. prawo do emerytury policyjnej. W decyzji wskazano, że wysokość emerytury została wyliczona według załączonego zestawienia, w którym wyszczególniono jakie okresy zostały uwzględnione w wysłudze emerytalnej.

Decyzja została wydana m.in. na podstawie art. 15a ustawy z 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył L. P., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji przez przyznanie prawa do emerytury na podstawie art. 15 policyjnej ustawy emerytalnej, a nie na podstawie art. 15a tej ustawy oraz ponowne obliczenie świadczenia emerytalnego przy zastosowaniu treści art. 14 tej ustawy.

Odwołujący się podniósł, że art. 15a policyjnej ustawy emerytalnej został w jego przypadku niewłaściwie zastosowany, ponieważ przepis ten dotyczy funkcjonariuszy przyjętych do służby po 1 stycznia 1999r., podczas gdy odwołujący się pozostawał w służbie już przed 2 stycznia 1999r.

Zdaniem odwołującego się okres czynnej służby wojskowej od 23 września 1992r. do 26 stycznia 1993r. jest okresem uwzględnianym przy ustalaniu prawa do emerytury wojskowej, w związku z czym okres ten na podstawie art. 13 ust. 1 policyjnej ustawy emerytalnej jest okresem równorzędnym z okresem służby w Policji, i w konsekwencji powinien być uznany za okres służby pełnionej przed 2 stycznia 1999r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. Organ rentowy, ustosunkowując się do stanowiska odwołującego się, podniósł, że do służby w (...) odwołujący się został przyjęty dopiero 31 grudnia 1999r., co wyklucza zastosowanie art. 15a policyjnej ustawy emerytalnej.

Wyrokiem z 14 lutego 2017r. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy oparł rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych: L. P. (ur. (...)) pełnił służbę w (...) okresie od 31 grudnia 1999r. do 28 czerwca 2002r., następnie w okresie od 29 czerwca 2002r. do 31 maja 2016r. pełnił służbę w (...) (k. 9 a.r.).

Ze służby został zwolniony 31 maja 2016r. na podstawie art. 60 ust. 3 ustawy z 24 maja 2002r. o (...).

Przed przyjęciem do służby w (...) i (...), odwołujący się przez krótki okres od 23 września 1992r. do 26 stycznia 1993r. pełnił czynną służbę wojskową w Wojsku Polskim w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego (k. 8 a.r.).

W okresie pomiędzy służbą w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego, a służbą w (...), odwołujący się był pracownikiem cywilnym – sprzedawcą, zatrudnionym w prywatnym przedsiębiorstwie handlowym w B. oraz pracownikiem socjalnym zatrudnionym w (...) w G. i Z. (k. 4-7 a.r.).

Zaskarżoną decyzją z 4 lipca 2016r. Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W. ustalił L. P. prawo do emerytury policyjnej przy zastosowaniu art. 5, 12, 15a i 16 policyjnej ustawy emerytalnej (k. 13 a.r.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy oraz w aktach rentowych. Ich wiarygodność nie była podważana przez żadną ze stron. Sąd również nie znalazł podstaw do ich kwestionowania.

Sąd Okręgowy uznał odwołanie za bezzasadne i wskazał, że zgodnie z art. 15a ustawy z 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016r. poz. 708) emerytura dla funkcjonariusza, który został przyjęty do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999r., wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta na zasadach określonych w art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 2-5.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy, emerytura dla funkcjonariusza, który pozostawał w służbie przed 2 stycznia 1999r., wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta o 2,6% podstawy wymiaru – za każdy dalszy rok tej służby. Art. 15 ust. 2 przewiduje w jakich warunkach emeryturę się podwyższa.

Zgodnie z ust. 3a powyższego artykułu, jeżeli w wysłudze emerytalnej są uwzględniane okresy służby wojskowej, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2, emeryturę podwyższa się na zasadach przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych.

Zgodnie z ust. 4 tego artykułu, emeryturę podwyższa się o 15% podstawy wymiaru emerytowi, którego inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą.

Zgodnie z ust. 5 tego artykułu, przy ustalaniu prawa do emerytury i obliczaniu jej wysokości okresy, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

Powołane wyżej przepisy są jasne i wynika z nich jednoznacznie brak możliwości doliczenia funkcjonariuszom przyjętym do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999r. okresów składkowych przypadających przed przyjęciem i po zwolnieniu ze służby.

Prawo do doliczenia okresów składkowych przypadających przed i po zakończeniu służby możliwe jest wyłącznie na podstawie art. 14 powołanej ustawy w stosunku do funkcjonariuszy, którzy prawo do emerytury nabyli na podstawie art. 15 tej ustawy.

Stosownie do tego przepisu, „emerytowi uprawnionemu do emerytury obliczonej na podstawie art. 15 dolicza się na jego wniosek do wysługi emerytalnej, z zastrzeżeniem ust. 2, następujące okresy przypadające po zwolnieniu ze służby”.

Prawdą jest, że przepis art. 15a wszedł w życie od 1 października 2003r. na podstawie art. 7 pkt 9 ustawy z 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 22 września 2003r.). Należy jednak wrócić uwagę, że zgodnie z treścią art. 20 ustawy nowelizującej, tylko osoby, które w dniu wejścia w życie ustawy miały ustalone prawo do emerytury na podstawie przepisów ustaw, o których mowa w art. 6, 7 i 10, zachowywały prawo do tych świadczeń.

Odnosząc się z kolei do kwestii czynnej służby wojskowej odwołującego się w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego, to analogicznie jak w przypadku zasadniczej służby wojskowej, nie była to służba zawodowa, jak również nadterminowa. Żołnierzem nadterminowej służby wojskowej jest bowiem żołnierz, który odbył już zasadniczą służbę wojskową i spełnia warunki § 13 ust. 1 pkt. 1-5 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z 22 czerwca 1992r. w sprawie zasadniczej służby wojskowej i nadterminowej zasadniczej służby wojskowej oraz przeszkolenia wojskowego (Dz. U. Nr 56, poz. 277).

Należy także zauważyć, że analogiczną treść do art. 15, 15a powoływanej ustawy emerytalnej mają przepisy art. 15 i 15a wojskowej ustawy emerytalnej. Na tle przepisów ustawy z 10 grudnia 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin wydany został wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 10 października 2012r. (sygn. akt III AUa 707/12) stanowiący, że „gdy idzie o sam sposób ustalenia wysokości emerytury żołnierza zawodowego, to przesądzająca jest tylko i wyłącznie data powołania do zawodowej służby wojskowej, która jeśli przypada po dniu 1 stycznia 1999r. wyłącza m.in. przewidzianą w art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy z 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin możliwość uwzględniania w podstawie wymiaru świadczenia okresów składkowych poprzedzających służbę.”

Z uzasadnienia powyższego wyroku wynika, że o ile uzasadnione było uwzględnienie w wysłudze emerytalnej wnioskodawcy okresu zasadniczej służby wojskowej w tym służby nadterminowej, o tyle brak jest podstawy do tworzenia swoistej fikcji prawnej o powołaniu odwołującego się do zawodowej służby wojskowej przed dniem kiedy to faktycznie nastąpiło w drodze rozkazu personalnego. Gdyby intencją ustawodawcy było uwzględnianie przy określaniu sposobu wyliczania emerytury – tak jak w przypadku wysługi emerytalnej – wszelkich okresów służby wojskowej w Wojsku Polskim, dałby temu wprost wyraz w art. 15a, który w tej sytuacji winien był brzmieć „emerytura dla żołnierza który rozpoczął służbę wojskową w Wojsku Polskim (...)”, a to nie nastąpiło i przepis ten ma zupełnie odmienne brzmienie akcentując wyłącznie datę powołania do zawodowej służby wojskowej jako kryterium sposobu wyliczenia wysokości świadczenia. Powyższy pogląd Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie w pełni podzielił. Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł o oddaleniu odwołania.

Powyższy wyrok został zaskarżony apelacją przez odwołującego się w całości, który zarzucił Sądowi Okręgowemu:

I. nierozpoznanie istoty sprawy przez nie rozpoznanie zarzutów stawianych przez odwołującego się w treści odwołania, w żaden sposób nie ustosunkowując się do ich treści zarówno w toku postępowania sądowego (w tym na rozprawie 14 lutego 2017r.), jak również w treści uzasadnienia wyroku z 14 lutego 2017r., na co wskazuje fakt:

1. tłumaczenia odwołującemu się w treści uzasadnienia wyroku braku możliwości dokonywania stosownych przeliczeń świadczenia emerytalnego odwołującego przy przyznaniu odwołującemu emerytury na podstawie art. 15a w/w ustawy, podczas gdy odwołujący się jest w pełni świadomy braku możliwości analogicznego przeliczenia świadczenia w przypadku, gdy podstawę prawną przyznania świadczenia emerytalnego stanowi art. 15a ustawy, a świadomość ta stanowiła podstawę do zaskarżenia decyzji organu rentowego celem wykazania, że podstawę prawną przyznanego odwołującemu świadczenia emerytalnego stanowić winien przepis art. 15 w/w ustawy;

2. brak dokonania przez Sąd pierwszej instancji jakiegokolwiek analizy możliwości zastosowania jako podstawy prawnej przyznania świadczenia emerytalnego art. 15 ustawy w przypadku pełnienia przez osobę uprawnioną do przyznania świadczenia służby innej aniżeli służba w: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i w Służbie Więziennej, wobec zapisu w art. 15 ustawy: „emerytura dla funkcjonariusza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999r. (...)” nie dokonującego zdefiniowania służby wskazanej przepisem oraz wobec zapisu art. 13 ustawy wskazującego na okresy służby równorzędne w/w okresom służby;

3. nieprawidłowo i zbędnie dokonanej przez Sąd pierwszej instancji analizy okresu pełnienia przez odwołującego się służby czynnej wojskowej w Wojsku Polskim w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego pod kątem art. 15a ustawy z 10 grudnia 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin nie znajdującego zastosowania w analizowanym stanie faktycznym w miejsce koniecznej analizy dokonanej przy uwzględnieniu art. 3 ust. 1 pkt 7 tejże ustawy i art. 12 ustawy (ogólny przepis wskazujący na uprawnienie do świadczenia), w którym wskazuje się, że warunkiem nabycia prawa do emerytury wojskowej jest zwolnienie ze służby oraz posiadanie w dniu zwolnienia ze służby 15-letniego okresu służby, złożonego z okresu służby w Wojsku Polskim i okresów równorzędnych z tą służbą a określenie „okres służby wojskowej w Wojsku Polskim” oznacza służbę zasadniczą (z poboru) i zawodową, co w zestawieniu z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego (...) oznacza, że za okresy równorzędne ze służbą uważa się wszelkie okresy służby wojskowej uwzględniane przy ustalaniu prawa do emerytury wojskowej – w tym również służbę zasadniczą a tym bardziej służbę czynną wojskową w Wojsku Polskim w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego;

4. nieprawidłowo i bez weryfikacji odpowiednich wniosków wskazanych wprost w odwołaniu Sądowi pierwszej instancji dokonanej analizy porównawczej art. 15 i 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego (...) z art. 15 i art. 15a ustawy z 10 grudnia 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych, gdzie Sąd Okręgowy wskazuje na analogiczną treść art. 15 i 15a drugiej ze wskazanych wyżej ustaw, podczas gdy w treści w/w zapisów tej ustawy ustawodawca wprost wskazał na okresy służby wojskowej, a w w/w zapisach pierwszej z ustaw brak takiego zawężenia okresów służby nieopisanych w żaden sposób poza wskazaniem: „okresy służby”;

II. naruszenie prawa materialnego, tj.:

a) art. 3 ust. 1 pkt. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego (...) przez niewłaściwy brak zastosowania definicji wskazanej treścią w/w zapisu art. 3 ustawy wliczającej do wysługi emerytalnej obok okresów służby także okresy im równorzędne, do czego doszło podczas dokonywania wykładni przepisu art. 15 ustawy, a w związku z tym uznanie przez Sąd pierwszej instancji, że przyznanie odwołującemu się świadczenia emerytalnego na podstawie błędnej podstawy prawnej, tj. art. 15a ustawy, w miejsce podstawy prawnej, która winna zostać zastosowana w

przypadku odwołującego, tj. na podstawie art. 15 ustawy, w związku z pozostawaniem przez odwołującego się w służbie przed 2 stycznia 1999r. jest prawidłowe, co doprowadziło do wydania nieprawidłowego wyroku przez Sąd Okręgowy;

b) art. 13 ust. 1 pkt 2 w/w ustawy przez niewłaściwy brak zastosowania tego przepisu, a w związku z tym nieprawidłowe odstępianie od kwalifikacji okresu służby wojskowej odwołującego się jako okresu równorzędnego z okresem służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i dalej wymienionych w treści art. 12 ustawy okresów służby, a w związku z tym uznanie przez Sąd pierwszej instancji, że przyznanie odwołującemu się świadczenia emerytalnego na podstawie błędnej podstawy prawnej, tj. art. 15a ustawy, w miejsce podstawy prawnej, która winna zostać zastosowana w przypadku odwołującego, tj. na podstawie art. 15 ustawy w zw. z pozostawaniem przez odwołującego się w służbie przed 2 stycznia 1999r. jest prawidłowe – co doprowadziło do wydania nieprawidłowego wyroku przez Sąd Okręgowy;

c) art. 14 w/w ustawy przez niewłaściwy brak zastosowania tego przepisu, a w związku z tym nieprawidłowe uznanie przez Sąd pierwszej instancji, że dokonane przez organ rentowy wyliczenie odwołującemu się wysokości świadczenia emerytalnego przez odstępianie od doliczenia do wysługi emerytalnej okresów wskazanych w art. 14 ust. 1 w sposób opisany w art. 14 ust. 4 ustawy jest prawidłowe, co doprowadziło do wydania nieprawidłowego wyroku przez Sąd Okręgowy;

d) art. 15 w/w ustawy przez niewłaściwy brak zastosowania tego przepisu, a w związku z tym nieprawidłowe uznanie przez Sąd pierwszej instancji, że przyznanie odwołującemu się uprawnień do świadczenia emerytalnego na odmiennej podstawie prawnej jest prawidłowe, podczas gdy odwołujący się pozostawał w służbie przed 2 stycznia 1999r. pełniąc czynną służbę wojskową w Wojsku Polskim w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego (słuchacz (...)) w okresie od 23 września 1992r. do 26 stycznia 1993r., przez co wypełnił warunek wskazany w art. 15 ustawy w związku z dokonaniem na podstawie art. 13 ust. 1 pkt. 2 w/w ustawy zrównaniem powyżej opisanego okresu z okresem służby wskazanym w art. 12 ustawy, co winno prowadzić do zastosowania przez Sąd Okręgowy art. 15 w/w ustawy a w związku z tym zmiany zaskarżonej przez odwołującego się decyzji;

e) art. 15 a w/w ustawy przez niewłaściwe zastosowanie i w związku z tym nieprawidłowe uznanie przez Sąd pierwszej instancji, że przyznanie odwołującemu się świadczenia emerytalnego jak dla funkcjonariusza, który został przyjęty do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999r. jest prawidłowe, podczas gdy odwołujący się pozostawał w służbie przed 2 stycznia 1999r. pełniąc czynną służbę wojskową w Wojsku Polskim w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego (słuchacz (...)) w okresie od 23 września 1992r. do 26 stycznia 1993r., przez co wypełnił warunek wskazany treścią art. 15 ustawy w związku z dokonaniem na podstawie art. 13 ust. 1 pkt. 2 w/w ustawy zrównaniem powyżej opisanego okresu z okresem służby wskazanym w art. 12 ustawy;

f) art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z 10 grudnia 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, przez niewłaściwy brak zastosowania definicji wskazanej treścią w/w zapisu art. 3 ustawy wliczającej do wysługi emerytalnej z jaką połączono możliwość uzyskania świadczenia emerytalnego na podstawie tej ustawy okresy służby wojskowej w Wojsku Polskim, co winno doprowadzić do wliczenia odwołującemu się w okres pełnionej przez niego służby także okresu czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego (słuchacz (...)) w okresie od 23 września 1992r. do 26 stycznia 1993r. na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego (...) co miało miejsce przy przeliczeniu wysokości świadczenia emerytalnego odwołującego się, doprowadzając do przyznania świadczenia emerytalnego na podstawie art. 15 w/w ustawy.

Powołując się na wskazane zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie odwołującemu się świadczenia emerytalnego na podstawie art. 15 w/w ustawy oraz ponowne obliczenie tego świadczenia przy zastosowaniu art. 14 ustawy, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku wobec nierozpoznania istoty sprawy, a także zasądzenie na rzecz odwołującego się od organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jako oparta na chybionych zarzutach, podlega oddaleniu.

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny kierował się uprawnieniem wynikającym z art. 382 k.p.c., będąc sądem merytorycznie rozpoznającym sprawę, opierał się na materiale dowodowym uzyskanym w toku postępowania sądowego. Sąd Apelacyjny przeprowadził wnikliwą analizę motywów, jakimi kierował się Sąd pierwszej instancji wydając zaskarżone rozstrzygnięcie, ocenił prawidłowość przeprowadzonego postępowania dowodowego, trafność subsumcji stanu faktycznego do zastosowanych przepisów prawa, jak również prawidłowość przedstawionych rozważań, zarówno w sferze poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych, zastosowanych przepisów prawa, jak też ich wykładni.

Analizując zarzuty przedstawione w apelacji odnoszące się do meritum rozstrzygnięcia, Sąd Apelacyjny stwierdził ich bezzasadność.

W ocenie Sądu Apelacyjnego zarzuty naruszenia prawa procesowego zawarte w apelacji powinny być odczytywane jako zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie błędnych ustaleń faktycznych i przyjęcie, że odwołujący się przed 2 stycznia 1999r. nie pozostawał w służbie w rozumieniu art. 15 ustawy z 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2019r. poz. 288 ze zm., dalej jako „ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy”), co doprowadziło do błędnego uznania przez Sąd pierwszej instancji, że do odwołującego się ma zastosowanie art. 15 tej ustawy, a także jako zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. przez brak jakiegokolwiek analizy możliwości zastosowania jako podstawy prawnej przyznania świadczenia emerytalnego art. 15 ustawy w przypadku pełnienia przez osobę uprawnioną do przyznania świadczenia służby w innej formacji mundurowej.

Do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. dochodzi wówczas, gdy strona apelująca wykaże Sądowi pierwszej instancji uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów.

W judykaturze za utrwalony należy uznać pogląd, że zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń faktycznych, a tym samym korzystnej dla niego oceny materiału dowodowego (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2002r., sygn. akt II CKN 572/99, LEX nr 53136).

W orzeczeniu z 10 czerwca 1999r. (sygn. akt II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000, nr 17, poz. 655), Sąd Najwyższy stwierdził, że ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Swobodna ocena dowodów nie może być dowolna. Postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może być uzasadnione odmienną interpretacją strony co do dowodów zebranych w sprawie, jeśli jednocześnie nie wykaże się, że ocena przyjęta przez Sąd pierwszej instancji za podstawę rozstrzygnięcia przekracza granicę swobodnej oceny dowodów (por. wyrok SN z 10 kwietnia 2000r., sygn. akt V CKN 17/00, Lex nr 40424).

W apelacji nie zostało również wykazane, by doszło do obrazy prawa procesowego – art. 328 § 2 k.p.c., i to w sposób mogący mieć wpływ na wynik sprawy. Oparcie apelacji na tym zarzucie wymaga sprecyzowania na czym polega uchybienie wymogom uzasadnienia określonym w art. 328 § 2 k.p.c. oraz wykazania, że skutek tego uchybienia zaskarżony wyrok nie poddaje się kontroli instancyjnej. Istota tego zarzutu polega bowiem na tym, że nieprzytoczenie w wyroku istotnych motywów rozstrzygnięcia, nie pozwala na ich ocenę, a w konsekwencji – na sprawdzenie, czy wyrok jest uzasadniony (słuszny). Strona apelująca uzasadnia zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. tym, że Sąd Okręgowy w sposób niepełny wyjaśnił podstawę prawną wyroku. Przede wszystkim stwierdzić należy wyraźnie, że uzasadnienie

wyroku Sądu Okręgowego jest jasne i wyczerpujące, zawiera szczegółowe odniesienie się do przedmiotu sprawy oraz żądań strony powodowej, a motywy, którymi kierował się Sąd pierwszej instancji przy ferowaniu wyroku, są wyłożone w sposób nie pozostawiający żadnych wątpliwości co do tego, jakimi przesłankami Sąd ten się kierował. Fakt, że motywy te nie znalazły aprobaty skarżącego jest bez znaczenia. Reasumując, skoro z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wyraźnie wynika, jakie były jego przesłanki, a zatem trafność tych przesłanek poddaje się weryfikacji w toku kontroli instancyjnej, nie można skutecznie twierdzić, że doszło do naruszenia przepisów postępowania – art. 328 § 2 k.p.c. – mogącego mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia Sądu pierwszej instancji i wyprowadzone na ich podstawie wnioski oraz ocenę prawną, a zatem nie zachodzi potrzeba szczegółowego ich powtarzania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997r., sygn. akt II UKN 61/97, wyrok Sądu Najwyższego z 12 stycznia 1999r., sygn. akt I PKN 21/98).

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy zastosował także przepisy prawa materialnego.

Zgodnie z art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy emerytura dla funkcjonariusza, który został przyjęty do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999r., wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta na zasadach określonych w art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 2-5.

Art. 15 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy stanowi natomiast, że emerytura dla funkcjonariusza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta o:

- 1) 2,6% podstawy wymiaru – za każdy dalszy rok tej służby;
- 2) 2,6% podstawy wymiaru – za każdy rok okresów składkowych poprzedzających służbę, nie więcej jednak niż za trzy lata tych okresów;
- 3) 1,3% podstawy wymiaru – za każdy rok okresów składkowych ponad trzyletni okres składkowy, o którym mowa w pkt 2;
- 4) 0,7% podstawy wymiaru – za każdy rok okresów nieskładkowych poprzedzających służbę.

Powyższe przepisy wyróżniają dwie kategorie funkcjonariuszy uprawnionych ze względu na datę przyjęcia do służby przed i po 2 stycznia 1999r.

Stanowisko prezentowane w apelacji oraz w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji opiera się na rozumowaniu, że skoro ubezpieczony pełnił czynną służbę wojskową w Wojsku Polskim w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego (słuchacz (...)) w okresie od 23 września 1992r. do 26 stycznia 1993r., to jest uprawniony do obliczenia wysokości emerytury w sposób opisany w art. 15 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. Przedmiotowa konstatacja nie zasługuje jednak na aprobatę, a z wywodem Sądu pierwszej instancji należy się zgodzić. Zabiegiem ułatwiającym właściwą denotację jest przypomnienie sekwencji zdarzeń ubezpieczeniowych skarżącego.

Zgodnie z przedstawionym przez odwołującego się zaświadczeniem (...) odwołujący się pełnił czynną służbę wojskową w Wojsku Polskim w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego (słuchacz (...)) w okresie od 23 września 1992r. do 26 stycznia 1993r. Następnie w okresie od 4 lutego 1993r. do 3 lutego 1994r. pobierał zasiłek dla bezrobotnych. Od 4 maja 1994r. do 15 lipca 1994r. odwołujący się pracował jako sprzedawca/pracownik magazynowy. Następnie pracował w okresach: od 25 lipca 1994r. do 28 lutego 1997r. w (...) w G.; od 1 marca 1997r. do 30 listopada 1998r. w (...) w Z.; od 1 grudnia 1998r. do 30 grudnia 1999r. w (...) w Z.. W dniu 31 grudnia 1999r. odwołujący się rozpoczął służbę w (...).

Termin „który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999r.” użyty w art. 15 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy obejmuje następujące sytuacje. Po pierwsze dotyczy funkcjonariusza pełniącego przed 2 stycznia 1999r. służbę w (...). Po drugie, funkcjonariusza, który przed dniem 2 stycznia 1999r. pełnił służbę w innej formacji

(np. Policji, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Centralnego Biura Antykorupcyjnego), ale po 2 stycznia 1999r. został przeniesiony do (...). W każdym wypadku jest zachowana ciągłość służby, która stanowi walor obliczenia późniejszej wysokości emerytury w myśl art. 15 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. Ten wzorzec eliminuje poszukiwanie okresów równorzędnych ze służbą, bowiem nacisk kładzie się nie na sam fakt jej pełnienia, bez względu na jej rodzaj i sposób pełnienia, ale na „przyjęcie do służby”, czyli datę wstąpienia do niej (por. wyrok SN z 12 lipca 2017r., sygn. akt II UK 190/16, LEX nr 2323654).

Wbrew stanowisku skarżącego, art. 13 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy nie traktuje jako okresu służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i w Służbie Więziennej okresów wymienionych w pkt 1-4, ale nakazuje jedynie ich traktowanie jako okresy równorzędne z tą służbą dla potrzeb ustalenia wysługi funkcjonariusza do prawa i wymiaru emerytury policyjnej. Wskazują na to jasno art. 3 ust. 1 pkt 7 i art. 12 ustawy, jednoznacznie odróżniające okresy służby i okresy z nią równorzędne, obejmujące nie tylko okresy służby w formacjach wskazanych w art. 13 ust. 1, ale także okresy zatrudnienia w jednostkach wymienionych w pkt 4 tego przepisu. Tymczasem w art. 15 i art. 15a wyróżniono dwie kategorie funkcjonariuszy uprawnionych do emerytury policyjnej według kryterium przyjęcia do służby przed i po określonej dacie – przyjętych do służby przed 2 stycznia 1999r. (pozostających w służbie przed tą datą) oraz tych, którzy zostali do służby przyjęci (wstąpili do niej) po raz pierwszy poczynając od wskazanej daty, bez odwołania się w tym zakresie do okresów równorzędnych ze służbą. W tych odczytywanych łącznie przepisach akcent został zatem postawiony nie na samo pełnienie przed i po określonej dacie służby bez względu na jej rodzaj i sposób pełnienia, ale na „przyjęcie do służby” (wstąpienie do niej). Odkodowanie tego sformułowania, użytego w art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, wpływa na rozstrzygnięcie kwestii, czy odbywanie przez funkcjonariusza przed 2 stycznia 1999r. zasadniczej służby wojskowej oznacza pozostawanie w służbie przed tą datą w rozumieniu art. 15 tej ustawy (por. wyrok SN z 11 kwietnia 2017r., sygn. akt II UK 118/16, LEX nr 2312477).

Mając na uwadze wskazane okoliczności, nie można uznać, że odwołujący się przed 2 stycznia 1999r. pozostawał w służbie, a odbycie czynnej służby wojskowej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego nie może zostać uznane za przyjęcie do służby, bowiem jego konsekwencją nie była wojskowa służba zawodowa lub akces do innej formacji mundurowej.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny - na podstawie art. 385 k.p.c. - oddalił apelację odwołującego się, jako bezzasadną.

SSA Ewa Stryczyńska (spr.) SSA Magdalena Tymieńska SSA Danuta Malec